

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Notat om de indkomne hørings svar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love (Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge, krav om mellemkommunal aftale ved midlertidig boligplacering af flygtninge i en anden kommune m.v.)

1. Indledning

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 3. februar 2017 hørt en række myndigheder og organisationer over udkast til lovforslag om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og forskellige andre love (Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge, krav om mellemkommunal aftale ved midlertidig boligplacering af flygtninge i en anden kommune m.v.) med høringsfrist den 2. marts 2017. Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Følgende myndigheder og organisationer har afgivet bemærkninger til lovudkastet:

A2B, Akademikerne, AOF-Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Industri, Dansk Oplysnings Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, FOA-Fag og Arbejde, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Københavns Universitet (Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab - Dansk som Andetsprog), FTF, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, Landsorganisationen i Danmark (LO), Rådet for Etniske Minoriteter og Uddannelsesforbundet.

Følgende myndigheder og organisationer har oplyst ikke at have bemærkninger til lovudkastet:

Ankestyrelsen, Folkehøjskolernes Forening, Rigsrevisionen og Statsforvaltningen.

Følgende myndigheder og organisationer har ikke afgivet bemærkninger til lovudkastet:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Børne- og Kulturchefsforeningen, Danske Handicaporganisationer,

14. marts 2017

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Katrine Westerdahl Skagen

Tel.
Mail KWS@uim.dk

Sags nr. 2017 - 2147
Akt-id 207308

Dansk Erhverv, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Danske Advokater, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Dignity – Dansk Institut mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, FOF's Landsorganisation, Forening af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Frivillighedsrådet, Indvandrermedicinsk Klinik ved Odense Universitetshospital, Indvandreradgivningen, Kommunernes Revision, Liberalt Oplysningsforbund, Lægeforeningen, Lærernes Centralorganisation, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Rådet for Socialt Udsatte og UNHCR.

I det følgende gengives hovedindholdet af de modtagne høringssvar samt Udlændinge- og Integrationsministeriets bemærkninger hertil. For en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henvises til vedlagte høringssvar.

2. Bemærkninger til lovudkastet

2.1. Generelle bemærkninger til lovudkastet

A2B støtter, at det med lovforslaget præciseres, at danskuddannelsen skal understøtte målet om selvforsørgelse, herunder de foreslåede ændringer om et arbejdsmarkedsrettet sigte i undervisningens mål, fagbeskrivelser og modultest.

AOF-Danmark er enige i ambitionen om, at udlændinge hurtigst muligt skal finde fodfæste på arbejdsmarkedet, og at danskuddannelsen skal spille en aktiv rolle.

Dansk Arbejdsgiverforening (herefter DA) finder, at aftalen om bedre danskuddannelse trækker i den rigtige retning ved at gøre undervisningen og afholdelsen mere rettet mod de behov, som kursisterne har i relation til deres arbejdsmarkedsdeltagelse. DA havde dog gerne set, at der havde været flere forslag, der kunne bidrage til at styrke sprogudbydernes incitament på området og nedbringe fraværet blandt flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som har vidt forskellige bevæggrunde til at komme til Danmark og dermed behov for at tilegne sig dansk.

KL ser overordnet positivt på den politiske aftale om en danskuddannelsesreform, idet initiativerne samlet vil bidrage til en mere enkel, fleksibel og erhvervsrettet model.

Rådet for Etniske Minoriteter (herefter REM) er generelt positivt stemte over for mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge, men bemærker, at det er vigtigt at være konkrete i forhold til, hvilke grupper der kan få gavn af ordningen med den enklere og mere arbejdsmarkedsrettede undervisning, idet den rette kombination kan afkorte tiden, der går, før den nyankomne udlænding kan debutere på arbejdsmarkedet.

REM er dog bekymrede for, at det bliver virksomhedernes profitinteresse snarere end den enkelte flygtninges behov for danskuddannelse, der bliver bestemmende for, hvor meget den enkelte får ud af sit forløb, idet danskuddannelsesindsatsen måske kan blive nedprioriteret og helt glemt, hvis en virksomhed har travlt.

Uddannelsesforbundet er tilfreds med, at arbejdsmarkedsrettet danskundervisning og danskuddannelserne lægges sammen i et enstrengt system, og at danskuddannelserne fastholdes i den nuværende form, men dog ændres i retning af mere mundtlighed og mere arbejdsmarkedsrettet dansk. Uddannelsesforbundet har svært ved at se, hvordan lovforslagets ændringer kan styrke danskuddannelserne, når de gennemføres for, at besparelserne skal finansiere afskaffelsen af PSO-afgiften, og at besparelsen med stor sandsynlighed vil afspejle sig i kommunernes prioritering af danskuddannelserne.

FTF finder ikke, at de foreslåede ændringer vil styrke danskundervisningen, men alene har til formål at skaffe finansiering til afskaffelse af PSO-afgiften.

Dansk Folkeoplysnings Samråd har oplyst, at de støtter høringssvarene fra AOF og Dansk Oplysnings Forbund (herefter DOF).

Dansk Industri (herefter DI) henviser for bemærkninger til lovforslaget til høringssvaret fra DA.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig ovenstående synspunkter, herunder støtten til den generelle erhvervsretning af danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Ministeriet bemærker, at lovforslaget udmønter aftale om 'Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge', som et bredt flertal af Folketingets partier indgik i november 2016. For så vidt angår bemærkningerne fra FTF og Uddannelsesforbundet om, at formålet med lovforslaget er besparelse, bemærkes det, at den politiske aftale, som lovforslaget udmønter, ligger i forlængelse af de to- og trepartsaftaler om arbejdsmarkedsrettet integration, som den daværende regering indgik i marts 2016 med henholdsvis kommunerne og arbejdsmarkedets parter og en i den forbindelse aftalt analyse, som blev offentliggjort i november 2016. Analysen havde som primært formål at identificere muligheder for at beskæftigelsesrette danskuddannelsen og viste blandt andet, at der er et besparelspotentiale inden for danskuddannelsesområdet, hvor man kan effektivisere uden at forringe tilbuddets kvalitet.

I forhold til det af DA anførte om, at man gerne havde set flere forslag rettet mod at styrke sprogcentrenes incitament til at styre undervisningen i retning af de behov, kursisterne har i relation til arbejdsmarkedet, bemærker ministeriet generelt, at den politiske aftale og dermed lovforslagets elementer samlet set klart styrker det virksomhedsrettede fokus i danskuddannelserne. Herudover kan der specifikt henvises til, at tydeliggørelsen af muligheden for at aftale differentierede modultakster, fx i forbindelse med undervisning på virksomheder, er rettet mod sprogcentrene og giver dem mulighed for at aftale højere takster i disse tilfælde.

For så vidt angår bemærkningen fra DA om at nedbringe fraværet hos I-kursister, bemærker ministeriet, at I-kursister, der modtager ydelser, kan sanktioneres ved træk i ydelserne, såfremt de ikke deltager i danskuddannelsen.

I forhold til det af REM anførte om, at det er vigtigt at være konkrete i forhold til, hvilke grupper der kan få gavn af den enklere og mere arbejdsrettede undervisning, skal ministeriet bemærke, at alle nyankomne udlændinge fremover vil modtage det samme danskuddannelsesstilbud, herunder den erhvervsrettede begynderundervisning. Der er med lovforslaget sket en markant forenkling af danskuddannelse til voksne udlændinge.

2.2. Enklere og mere arbejdsmarkedsrettet danskundervisning

2.2.1. Etablering af en begynderundervisning på modul 1 og 2

A2B og Jobrådgivernes Brancheforening foreslår, at der etableres en arbejdsgruppe med erfaring inden for danskuddannelse og beskæftigelsesindsatsen for flygtninge og indvandrere med henblik på at justere danskundervisningens mål, fagbeskrivelser og modultest. Jobrådgivernes Brancheforening foreslår desuden, at der i arbejdsgruppen indgår kommunale og private aktører.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) på baggrund af den politiske aftale om danskuddannelsen og de foreslåede lovændringer har ansvar for at revidere de relevante fagbilag mv. i uddannelsesbekendtgørelsen. SIRI vil i den forbindelse i fornødent omfang inddrage ekstern fagekspertise.

Akademikerne har noteret sig, at der kommer øget fokus på mundtlighed på modul 1 og 2, og at modultestene vil blive tilpasset, så de afspejler begynderundervisningen, Akademikerne bemærker desuden, at det nye indhold på danskuddannelserne bygger på en antagelse om, at lærerne uden videre vil kunne klare at bibringe kursisterne de skriftlige kompetencer til de afsluttende prøver uden at få lagt grunden herfor på modul 1 og 2, og at det vil betyde stærkt øgede krav til lærerne, når forventningerne fra skoler, kursister og Styrelsen for International Rekruttering og Integration stadig er de samme uden hensyntagen til det mindre fokus på skriftlighed på de første to moduler.

Dansk Flygtningehjælp (herefter DFH), De Danske Sprogcentre (DDS) og LO støtter forslaget om at styrke de mundtlige færdigheder på de første moduler for at gøre danskuddannelserne mere arbejdsmarkedsrettede.

For så vidt angår det af Akademikerne anførte skal Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærke, at der med lovforslaget vil ske en øget vægtning af det mundtlige indhold af undervisningen på de to første moduler, men at der fortsat vil blive undervist i skriftlig dansk, og at kursisterne vil blive ført frem til samme skriftlige prøveniveau som tidligere. På modul 3 vil der være øget fokus på det skriftlige.

DDS påpeger, at der er et akut behov for at få modultestene digitaliserede og for at få dem til at afspejle undervisningens erhvervsrettede indhold.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at SIRI, der er ansvarlig for prøveområdet, netop har færdiggjort en forundersøgelse af digitalisering af danskprøverne, og at en lignende forundersøgelse for så vidt angår modultester

forventes gennemført i 2017, hvorefter der vil kunne tages stilling til det videre forløb i forhold til en digitalisering af test og prøver.

FOA anbefaler, at det tilføjes i bemærkningerne, at arbejdsmarkedsretningen af danskuddannelserne ikke må ske på bekostning af de nuværende almene, sproglige, kulturelle og samfundsmæssige elementer i danskundervisningen.

DOF finder, at de lokale forhold og problemstillinger bør være definerende for, hvordan den arbejdsmarkedsrettede danskundervisning bedst gennemføres, og at god integration sker gennem en bred viden om alle aspekter i de danske samfund, herunder forhold på arbejdsmarkedet, hvorfor viden om medborgerskab, kultur og samfundsforhold ikke skal nedprioriteres.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal til det af FOA og DOF anførte bemærke, at regeringen med lovforslaget lægger op til, at kursisterne på danskuddannelsen fremover i endnu højere grad end i dag skal undervises i det danske sprog på baggrund af beskæftigelsesrettede temaer. Målet for undervisningen på de tre danskuddannelser er imidlertid fortsat, at kursisterne skal opnå de nødvendige dansksproglige kompetencer, inklusiv viden om danske kultur- og samfunds- og arbejdsmarkedsforhold med henblik på at opnå beskæftigelse og selvforsørgelse og blive deltagende og ydende borgere. Det bemærkes videre, at SIRI, der er ansvarlig for at revidere fagbilag, modultest m.v. i deres arbejde inddrager viden og erfaring fra hele landet, herunder vedrørende den kommunikation, der er behov for på en arbejdsplads.

FOA frygter, at forslaget om, at udlændinge ikke længere har et krav på danskuddannelse, men at det fremover vil være op til kommunerne at vurdere, om der skal gives et tilbud om danskundervisning, vil kunne medføre at flygtninge og nyankomne fastholdes i job uden store krav til danskundskaber såsom rengøring og lignende, hvilket vil resultere i jobghettoer, som ikke er fremmende for den generelle arbejdsmarkedstilknytning og integration.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at lovforslaget ikke ændrer ved den gældende retstilstand i forhold til, at kommunerne også fremadrettet har pligt til at tilbyde danskundervisning til alle nyankomne udlændinge over 18 år.

Foreningen af kommunale social- og sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (herefter FSD) ser positivt på at indlægge arbejdsmarkedsforhold og have særlig vægt på det beskæftigelsesrettede i begyndermodulerne, men finder dog, at det kan være en udfordring, at unge, begavede flygtninge presses ud i job frem for at kvalificere dem til uddannelse, hvilket samtidig kan blive begrænset af loftet på 15 timers undervisning.

FSD foreslår, at der gives mulighed for at undtage de uddannelsesparate unge fra timeloftet og give dem turboundervisning, så de kan komme ind på de ordinære uddannelser og dermed kunne være med til at løfte samfundsopgaven med at skaffe kvalificeret arbejdskraft, og at dette ikke imødekommes af undtagelsesreglen i forslaget, der kun gælder skånehensyn og ikke har til formål at fremme muligheden for at komme hurtigt igennem forløbet.

Til det af FSD anførte bemærker Udlændinge- og Integrationsministeriet, at danskuddannelse sammen med den beskæftigelsesrettede integrationsindsats under integrationsprogrammet har til formål at bringe nyankomne udlændinge i beskæftigelse hurtigst muligt. Det er ministeriets vurdering, at netop kombinationen af undervisning og beskæftigelse, hvor den nyankomne udlænding på en virksomhed kan anvende det dansk, vedkommende har lært, giver den bedste og hurtigste indlæring af dansk. Ministeriets vurdering understøttes af en nylig analyse på danskuddannelsesområdet, som viste, at mange undervisningstimer ikke er ensbetydende med hurtigere progression i dansktilægnelsen.

Ministeriet har noteret sig FSD's synspunkter i relation til de uddannelsesparate udlændinge. Forholdet er reguleret i integrationsloven og vedrører ikke dette lovforslag, men ministeriet kan i den forbindelse henvise til integrationslovens § 16 a, om kommunalbestyrelsens mulighed for at give et uddannelsespålæg.

2.2.2 Timeloft for kursister under integrationsprogrammet

DA finder det afgørende, at timeloftet på de 15 timer pr. uge tilrettelægges, så de passer med et job, fx hvis kursisten får ændrede arbejdstider.

DFH finder det velbegrundet at indføre et fleksibelt loft over det ugentlige timetal henset til den gennemførte analyse af danskuddannelsen, som blandt andet viser, at et danskuddannelses tilbud med mange ugentlige undervisningstimer ikke giver en hurtigere progression, hvilket svarer til Dansk Flygtningehjælps erfaringer. DFH bemærker desuden, at de har kendskab til, at nogle flygtninge bliver tilbudt danskuddannelse udover en fx 37 timers praktik, hvorfor der ønskes en præcisering af integrationsprogrammets maksimale omfang.

Dansk Socialrådgiverforening stiller sig tvivlende over for forslaget om et timeloft på 15 undervisningstimer, da socialrådgiverne på jobcentrene beretter, at det allerede i dag er svært at finde virksomhedspraktik til borgere omfattet af integrationsprogrammet, da virksomhederne efterspørger borgere, der kan langt mere dansk, end mange af borgerne kan.

Dansk Socialrådgiverforening er bekymret for, at der med et timeloft på 15 undervisningstimer slækkes på voksne udlændinges mulighed for at tilegne sig det danske sprog og dermed få fodfæste på det danske arbejdsmarked, da det alene foreslås at fastsætte en maksimumgrænse og ikke også en minimumsgrænse for antallet af undervisningstimer.

REM støtter indførelse af et timeloft på 15 timer.

Uddannelsesforbundet mener, at hvis en udlænding skal opnå et basissprog, der gør det muligt at komme ud på en arbejdsplads og fungere i samspil med danske kolleger, så bør de – inden de kommer ud på arbejdsmarkedet – tilbydes 18 timer om ugen på modul 1 og 2 på den uddannelse, som de er indplaceret på.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig de forskellige synspunkter.

I forhold til det af DA anførte om, at det er afgørende, at timeloftet på de 15 timer pr. uge tilrettelægges, så de passer med et job, fx hvis kursisten får ændrede arbejdstider, bemærker ministeriet, at det er bopælskommunen, der har ansvaret for at tilbyde danskuddannelse i overensstemmelse med danskuddannelsesloven. Det fremgår af danskuddannelseslovens § 3, stk. 7, at danskuddannelserne skal tilrettelægges fleksibelt med hensyn til tid, sted og indhold for at fremme samspillet med kursistens beskæftigelse, aktivering eller uddannelse og videre af § 3, stk. 8, at danskuddannelserne skal tilrettelægges således, at det er muligt at følge undervisningen uden for normal arbejdstid.

Ministeriet har noteret sig DFH's ønske om en præcisering af integrationsprogrammets maksimale omfang og bemærker, at dette vedrører integrationsloven og dermed ikke dette lovforslag.

Ministeriet finder ikke anledning til at ændre timeloftet på baggrund af forslaget fra Uddannelsesforbundet om at hæve det til 18 timer og Dansk Socialrådgiverforenings bekymring over loftet på 15 timer. Ministeriet skal her henvise til den analyse af danskuddannelse til voksne udlændinge, der blev gennemført som led i udmøntningen af toparts- og trepartsaftalen om integration, der viser, at der er kommuner, som tilbyder flere danskundervisningstimer, end der er pædagogisk udbytte af, og skal henvise til, at det samtidig foreslås, at kommunalbestyrelsen kan fravige timeloftet, når udbyderen vurderer, at en kursist har behov for flere undervisningstimer, fx på grund af ordblindhed.

2.3. Friere rammer for undervisning på virksomheder

DA og LO er positive over for, at der etableres en forsøgsordning, hvor større virksomheder kan afholde danskundervisningen.

DA finder det positivt, at det i lovforslaget bliver understreget, at taksterne kan differentieres, hvis fx undervisningen finder sted på en virksomhed.

DA havde gerne set, at der var initiativer i forslaget, der fremmede, at udbyderne gennemførte undervisningen uden for arbejdstiden.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig ovenstående synspunkter og skal i forhold til det af DA anførte ønske om at give udbyderne af danskuddannelse incitament til at tilrettelægge undervisningen uden for arbejdstiden, bemærke, at det allerede i dag fremgår af danskuddannelseslovens § 3, stk. 8, at danskuddannelserne skal tilrettelægges således, at det er muligt at følge undervisningen uden for normal arbejdstid.

2.4. Bedre styring af danskuddannelserne

2.4.1. Udbud af danskuddannelse og offentliggørelse af statistik for afregningspriser

AOF-Danmark vurderer, at afregningspriserne fra kommune til sprogcentre er presset helt i bund, således at et yderligere pres på afregningspriserne kan føre til en voldsom sænkning af kvaliteten. AOF er positive over for en større åbenhed

omkring afregningspriser/modultakster. I forhold til benchmarking anføres det, at indikatorerne skal være så retvisende som muligt og tage højde for de forskellige målgrupper, der er på centrene.

DA støtter den øgede fokus på konkurrenceudsættelse på området, men DA er uforstående overfor, at en kommunalbestyrelse kan vælge at undlade at konkurrenceudsætte danskuddannelserne og selv stå for tilbuddet. DA mener, at danskuddannelserne skal konkurrenceudsættes, og at priser m.m. som kommunale tilbud udbyder til, som minimum også bør fremgå af oversigten.

DDS er stærkt bekymrede for, at lovforslagets incitamenter for kommunerne til at presse priserne vil have store konsekvenser for opgaveløsningens kvalitet og dermed for de kompetencer, som de nye borgere har at tilbyde det danske arbejdsmarked. DDS opfordrer til, at kommunerne tilskyndes til at have maksimal fokus på de kvalitative kriterier omkring deres udbudspraksis, således at der er fokus på en langsigtet kontinuerlig opgaveløsning for danskuddannelserne. DDS finder, at hyppige udbyderskift ikke er hensigtsmæssige for danskuddannelsernes kvalitet.

DDS hilser offentliggørelse af takstniveauer velkommen, men gør samtidig opmærksom på, at de enkelte sprogcentres/kommuners finansieringsaftaler og definitioner af opgaveløsningen er vidt forskellige og dermed ofte usammenlignelige.

DDS støtter en årlig offentliggørelse af benchmarking med det forbehold, at den seneste benchmarkanalyse på området udtrykker et meget snævert syn på kvalitet. Det er DDS vurdering, at benchmarkanalyser med et for snævert fokus på at forberede kursister til den forestående modultest direkte kan medvirke til at forringe kvaliteten på området.

Jobrådgivernes Brancheforening finder, at det bør sikres, at korrekte oplysninger om husleje, driftstilskud osv., som har betydning for modulpriserne, er gennemsigtige, så der dermed konkurreres på lige vilkår mellem kommunale sprogcentre og private sprogcentre.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at formålet med at præcisere udbudsreglerne er at tydeliggøre, at kommunerne er forpligtet til at konkurrenceudsætte opgaven med danskuddannelse, medmindre de selv varetager opgaven.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig DA's synspunkter i forhold til konkurrenceudsættelse af danskuddannelserne, men finder, at det ligger uden for rammerne af dette lovforslag at ændre i kommunernes adgang til selv at drive danskuddannelsesstilbud.

For så vidt angår det af DA og DDS anførte til offentliggørelse af afregningspriser og benchmarking bemærker ministeriet, at formålet med offentliggørelse af afregningspriser er at give kommunerne bedre mulighed for at lave benchmarking af egne aftaler. Det bemærkes videre, at ministeriet vil sikre størst mulig

gennemsigtighed i forbindelse med fremtidig offentliggørelse af afregningspriser. I forlængelse heraf bemærkes det videre, at ministeriet vil sørge for, at også de kommunale sprogcentres fastsatte modultakster m.v. vil indgå i statistikken for afregningspriser, der fremover offentliggøres.

2.4.2. Nedsættelse af refusionsloft for udgifter under integrationsprogrammet

DFH er af den opfattelse, at en nedjustering af rådighedsloftet fra 76.635 kr. til 36.053 kr. pr. helårsperson vil påvirke finansieringen af den øvrige beskæftigelsesrettede indsats, og at når finansieringen går fra at være målrettet en specifik indsats til at være en del af den overordnede kommunaløkonomiske ramme, så risikerer den beskæftigelsesrettede indsats for nyankomne flygtninge herudover at skulle konkurrere med mange andre kommunale indsatsområder.

Dansk Socialrådgiverforening finder, at reduktionen af refusionens rådighedsloft over en bred kam vil forringe integrationsprogrammets tilbud og ikke blot målrettet rammeudgifterne til danskundervisning. Socialrådgiverforeningen opfordrer derfor til, at der findes andre måder til at skærpe kommunernes incitament til at nedbringe udgifterne til danskundervisningen.

FSD finder, at lovforslaget ikke er helt klart i forhold til de økonomiske konsekvenser, der er ved at afskaffe den statslige refusion og ændre på loftet, herunder om kommunerne kompenseres for den ekstra koordineringsopgave.

KL er ikke tilfreds med de finansieringsmæssige elementer i den politiske aftale både i forhold til reduktionen af det kommunale rådighedsloft for refusion af udgifter til personer omfattet af integrationsprogrammet og bortfald af refusion for øvrige målgrupper.

LO mener, at det er et markant skridt at reducere refusionsloftet i integrationsprogrammet til 36.053 kr., hvilket ligger under det hidtidige gennemsnitlige forbrug, hvorfor LO mener, at det kan give anledning til reduktion af indsatsen under integrationsprogrammet.

REM er bekymret for, at integrationsindsatsen for de svage og traumatiserede familier bliver ringere ved, at man indfører refusionsregler, der afspejler et snævert beskæftigelsesrettet fokus, og at de kommuner, der påtager sig et stort ansvar for integrationsindsatsen ved at løfte en tung opgave i forhold til at modtage svage og traumatiserede familier, ikke bliver kompenseret for denne indsats, idet refusionsreglerne nu er skruet sådan sammen, at det kun er den nemme og arbejdsmarkedsfokuserede indsats, der belønnes.

Rådet for Etniske Minoriteter finder endvidere, at refusionsloftet kan have en generel negativ effekt på kvaliteten af danskundervisningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan hertil oplyse, at udgifter til danskuddannelse i praksis udgør den væsentligste del af kommunernes udgifter til integrationsprogrammer. Samtidig viser de bagvedliggende analyser, at der er store forskelle mellem udbyderne på, hvor mange undervisningstimer kursisterne tilbydes, og at mange undervisningstimer ikke giver en hurtigere progression. Det

er på den baggrund, at der foreslås en nedsættelse af rådighedsloftet og i øvrigt et timeloft på 15 timer for danskuddannelse under integrationsprogrammet.

Ministeriet skal videre bemærke, at det er meget få kommuner, der har udgifter pr. helårsperson svarende til niveauet af rådighedslofterne. Det bemærkes i den sammenhæng, at det gældende rådighedsloft er fastsat meget højt, idet loftet ikke er blevet korrigeret for, at enhedsudgifterne er faldet – bl.a. i kraft af, at flygtninge og familiesammenførte i højere grad skal have virksomhedsrettede tilbud, og der ikke længere er et krav om 37 timers aktivering. Endelig viser de analyser, der ligger bag lovforslaget, at der er klar forskel på, hvor omkostningseffektivt kommunerne driver danskuddannelsesstilbuddene, og at det er muligt at nedbringe udgifterne på området uden at nedbringe kvaliteten af danskuddannelsen.

Ministeriet vurderer derfor ikke, at en nedsættelse af rådighedsloftet vil medføre en forringelse af kvaliteten i integrationsprogrammet og danskuddannelserne, men derimod, at de kommuner, der driver området mindst omkostningseffektivt, tilskyndes til at effektivisere.

2.4.4. Afskaffelse af refusion til S-kursister

Jobrådgivernes Brancheforening anbefaler, at der fortsat gives kommunerne incitament til at fastholde og tilbyde dansk til S-kursister, selv om refusionen til denne gruppe bortfalder.

Dansk Oplysnings Forbund (DOF) finder, at afskaffelsen af refusion for arbejdstagere og studerende kan medvirke til, at kommuner vil forringe tilbuddet til denne gruppe, og henviser i den forbindelse til erfaringer fra 1970'erne, hvor indvandrere modtog ringe eller ingen danskundervisning. På baggrund af dette foreslår DOF, at de aktuelle refusionsordninger fastholdes.

KL anfører, at afskaffelse af refusion ikke nødvendigvis giver et økonomisk incitament til at være omkostningsbevidst, men snarere risikerer at give et incitament til at skære ned på aktiviteten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at den gennemførte analyse af danskuddannelsesområdet viser, at de mest omkostningstunge sprogcentre ikke nødvendigvis er de mest effektive. Det er ministeriets opfattelse, at afskaffelse af refusionen til S-kursister kan medvirke til at skærpe kommunernes incitament til at nedbringe udgifterne og dermed indhente det anviste effektiviseringspotentialer på området. Ministeriet skal i øvrigt bemærke, at lovforslaget ikke ændrer ved, at kommunerne er lovmæssigt forpligtet til at give alle S-kursister et tilbud om danskuddannelse. Med lovforslaget skal alle S-kursister fremover tilbydes ordinær danskuddannelse (danskuddannelse 1, 2 eller 3), jf. den foreslåede bestemmelse i dansk-uddannelseslovens § 3.

2.4.3. Regionale rammeaftaler

FSD er usikre på, om det er nødvendigt med egentlige rammeaftaler, men finder, at det kan være en fordel, hvis det kan fremme ensartethed på tværs af kommuner.

KL finder det positivt, at kommunerne med lovforslaget skal udarbejde regionale rammeaftaler under forudsætning af, at der bliver tale om en fleksibel model, hvor kommunekontaktordene forpligtes til med jævne mellemrum at sætte danskuddannelse på dagsordenen, men at de ikke skal underlægges en stram statslig styring i form af fx pligt til fælles udbud inden for regionen.

REM anfører, at Rådets erfaring er, at kommunerne ikke ønsker regionale rammeaftaler, der kan blive dyre for kommunerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at lovændringen indebærer, at kommunerne forpligtes til at indgå regionale rammeaftaler, der har til formål at sikre koordinering og samarbejde om danskuddannelses tilbuddene på tværs af kommunegrænser for derved at medvirke til, at alle kommuner er i stand til at tilbyde en omkostningseffektiv danskuddannelse af høj kvalitet. Derudover er formålet at sikre åbenhed om kommunernes uddannelseskapacitet, omkostninger og fremtidige uddannelsesbehov og i øvrigt at sikre, at kommunernes samlede ekspertise og ressourcer anvendes på den mest effektive måde.

Rammeaftalerne forventes således ikke at medføre øgede udgifter for kommunerne, men tværtimod at kunne bidrage til en mere omkostningseffektiv tilrettelæggelse af danskuddannelsesområdet. Lovændringen indebærer, at kommunerne forpligtes til at drøfte og samarbejde om danskuddannelses tilbuddene inden for regionen, mens det nærmere indhold af rammeaftalen netop er op til kommunerne at aftale. Hertil kommer, at minimumskravet for indgåelse af nye rammeaftaler er fastsat til hvert 4. år. Ministeriet finder således, at der er lagt op til en fleksibel model med kommunal frihed til at fastlægge det nærmere indhold, der kan styrke samarbejdet og koordinering på danskuddannelsesområdet til gavn for de enkelte kommuner.

2.4.5. Statsligt tilsyn med udlændinges indplacering på danskuddannelse/modul

AOF-Danmark er bekymrede over udsigten til et statsligt tilsyn, da erfaringer fra andre grene af uddannelsessystemet viser, at det er voldsomt merudgiftskrævende for de enkelte institutioner.

FOA støtter, at der indføres et statsligt tilsyn, der på tværs af kommunerne fører tilsyn med udbydernes indplacering af udlændinge på danskuddannelse og moduler og finder, at der er behov for, at tilsynet også ser på kvaliteten og effekten af danskundervisningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at formålet med at etablere et statsligt tilsyn er at give staten adgang til ved stikprøver at sikre, at udbydernes indplacering af kursister på danskuddannelse og modul sker i overensstemmelse med ministeriets retningslinjer for området, herunder en vurdering af den enkelte kursists forudsætninger og mål med uddannelsen.

Ministeriet finder på den baggrund ikke, at tilsynet bliver merudgiftskrævende for de enkelte institutioner.

2.5. Reduktion af frafald på danskuddannelserne

2.5.1 Indførelse af klippekortsmodel

DDS bemærker, at klippekortet sammen med indførelsen af et depositum vil medvirke til at styrke kursisternes fokus på gennemførelse af modulerne og mindske fravær og frafald.

FSD og LO støtter, at der indføres et klippekort til danskuddannelsen for arbejdstagere og studerende.

Starttidspunkt for uddannelsesretten og aktivering af første klip

DDS vurderer, at den regelforenklings og afbureaukratisering, der opstår med afskaffelsen af arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, risikerer at blive genindført med klippekortet. DDS er bekymret over, at klippekortet aktiveres automatisk, når borgeren ankommer til kommunen, idet informationen om adgangen til danskuddannelse ofte gives usystematisk og tilfældigt eller slet ikke. DDS foreslår, at kursisten selv skal kunne aktivere det første klip ved at henvende sig til et sprogcenter.

AOF-Danmark er positive overfor modellen med en klippekortmodel, men finder det vigtigt, at ordningen ikke skaber et nyt bureaukrati, og anbefaler derfor, at aktivering af klippekort sker, når borgeren henvender sig til sprogcentret.

DA støtter introduktionen af et klippekort, men for at gøre ordningen mere fleksibel skal kommunerne dokumentere, at de har informeret borgeren om tilbuddet, og hvordan det fungerer.

DA bemærker derudover, at flere af de personer, der arbejder i Danmark med udenlandsk baggrund, i løbet af deres ophold i Danmark ændrer perspektiv på, hvor lang tid de ønsker at arbejde i Danmark, hvorfor det efter f.eks. fire eller fem år i Danmark kan vise sig at være et behov for at lære dansk, hvilket bliver svært med den nuværende udmøntning af klippekortsmodellen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig de forskellige synspunkter vedrørende klippekortet og bemærker indledningsvis, at klippekortet er indført med henblik på at bidrage til at reducere kursisternes frafald fra danskuddannelserne og fremme progressionen.

For så vidt angår det forhold, at såvel uddannelsesperioden som klippekortet starter fra det tidspunkt, hvor kursisten kan påbegynde undervisningen, bemærkes det, at der her er tale om en videreførelse af konstruktionen i den gældende lovgivning, hvorefter selvforsørgende kursister har adgang til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning i højst 1 år og 6 måneder fra det tidspunkt, hvor udlændingen første gang kan påbegynde undervisningen, jf. den gældende bestemmelse i § 2 c, stk. 1, og efterfølgende 3 års danskuddannelse, jf. § 2 c, stk. 3.

Dette skal ses i sammenhæng med danskuddannelseslovens § 5, stk. 1, hvoraf det fremgår, at danskuddannelse skal kunne påbegyndes senest en måned efter, at kommunalbestyrelsen har overtaget ansvaret for den pågældende udlænding, og integrationslovens § 21, stk. 1, 1. pkt., hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen inden en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding skal henvise den pågældende til danskuddannelse. Det betyder, at S-kursister efter gældende ret skal påbegynde danskuddannelsen ca. en måned efter, at kommunen har overtaget ansvaret for den pågældende.

Lovforslaget fastholder hermed en retsstilling, der stemmer overens med regeringens ønske om, at udlændinge, der kommer til Danmark, skal lære dansk så hurtigt som muligt.

Ministeriet har noteret sig DDS bemærkning om den automatiske aktivering af klippekortet og har i lyset heraf ændret den foreslåede formulering af § 6 a, stk. 2, 2 pkt., således, at det første klip aktiveres, når kursisten er indplaceret på danskuddannelse og modul. Det betyder, at det første klip aktiveres lidt senere – 1 til 3 uger – efter uddannelsesperioden start. Baggrunden for ændringen er, at der ofte vil gå en kortere periode fra henvisning til et sprogcenter, til kursisten rent faktisk er indplaceret på et hold og kan begynde undervisningen. Med den ændrede formulering mister kursisten ikke uforskyldt en eller flere uger af sit første klip, ligesom kursisten får tid og mulighed for at anvende adgangen til at udskyde starttidspunktet, jf. § 6 a, stk. 5.

Vedrørende den information, der tilgår en nyankommen udlænding om vedkommendes ret til danskuddannelse, bemærker ministeriet, at det påhviler kommunalbestyrelsen at oplyse en nyankommen udlænding om, at vedkommende som led i et integrationsprogram/introduktionsforløb har adgang til danskuddannelse. Det skal ske i form af en skriftlig meddelelse stilet til den pågældende udlænding. Meddelelsen vil skulle indeholde information om klippekortet, herunder muligheden for at udskyde klippekortets starttidspunkt samt holde pause mellem moduler.

På baggrund af de indkomne bemærkninger har ministeriet i de specielle bemærkninger til klippekortet tydeliggjort, at starttidspunktet for uddannelsesperioden regnes fra det tidspunkt, hvor S-kursisten er henvist til danskuddannelse og er indplaceret på danskuddannelse og modul.

Automatisk aktivering af klip og mulighed for pause

DA anbefaler, at et klip ikke automatisk bør aktiveres, hvis kursisten ikke har tilkendegivet, at vedkommende ønsker at starte på danskuddannelsen eller tage hul på næste modul.

DA foreslår, at klip skal kunne sættes på pause og aktiveres igen, og at beskæftigelse skal være en gyldig grund til at udskyde start eller sætte et klip på pause. DA anfører videre, at "unødigt ophold" i § 6 a, stk. 5, bør omfatte, at en

kursist arbejdsmæssigt kan få nye arbejdstider eller på anden måde få ændrede arbejdsvilkår, der gør, at der er behov for at ændre deltagelsen i undervisningen.

DDS anbefaler, at frem for at et nyt klip automatisk aktiveres, bør det i stedet være kursisten, der aktiverer hvert enkelt klip hos sprogcenteret efter et nærmere regelsæt.

DDS foreslår, at de samlede 42 måneder - 7 måneder i gennemsnit til hvert modul - skal kunne anvendes fleksibelt af den enkelte kursist. Dette vil give både arbejdstagere og studerende mulighed for at påbegynde en danskuddannelse, når behovet er der, og give mulighed for en prioritering af tid og arbejdsindsats. DDS foreslår, at et klip altid sker på kursistens foranledning ved påbegyndelse af et nyt modul efter en bestået modultest og administreres i sammenhæng med depositumordningen

DDS anbefaler, at kursisten oplyser sprogcenteret og ikke kommunalbestyrelsen om udskudt start og pause.

KL mener, at klippekortsmodellen for S-kursister som udgangspunkt er god og bemærker, at lovforslaget afskaffer de nuværende administrativt tunge bestemmelser om ret til forlængelse, men at det er et problem, at der i stedet foreslås indført procedurer, der trækker i den modsatte retning. KL henviser herved til, at kommunen, hver gang kursister ønsker pause i undervisningen, hvad enten det skyldes arbejde, sygdom, sommerferie eller andet, skal inddrages.

KL foreslår, at man fastholder, at det er den enkelte kursist, der fleksibelt forvalter sin egen uddannelsesret, og at et nyt klip først aktiveres, når kursisten umiddelbart fortsætter undervisning efter udløb af et klip eller efter en pause påbegynder et nyt modul, samt at det er en forudsætning, at der sker en digital understøttelse af ordningen.

DFH anbefaler, at der bliver mulighed for forlængelse ved fx barsel og længerevarende arbejds- og studieophold i udlandet ved at holde pause midt i et klip, uden at klippet forspildes.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne om, at det enkelte klip ikke bør aktiveres automatisk, uanset om det er det første klip eller klip, der påbegyndes efter en bestået modultest, og at det foreslås, at kursisten selv aktiverer klippene ved henvendelse til sprogcenteret og ikke til kommunalbestyrelsen, som foreslået i lovforslagets § 6 a, stk. 5.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at udgangspunktet er, at danskuddannelsen gennemføres som et kontinuerligt forløb, hvor kursisten efter bestået modultest fortsætter på det næste modul og så fremdeles frem til den afsluttende prøve. Klippekortet bygger på dette udgangspunkt, men indeholder samtidig en fleksibilitet derved, at kursisten efter bestået modultest kan holde en pause mellem to moduler. Der kan samlet holdes pause i 1,5 år inden for den 5-årige uddannelsesperiode.

Når en kursist ankommer til et sprogcenter, vejleder sprogcenteret kursisten om uddannelsens gennemførelse, jf. danskuddannelseslovens § 6, stk. 5. Sprogcenteret skal således informere den enkelte kursist om klippekortet, herunder muligheder for at holde pause mellem moduler.

Denne information vil danne baggrund for kursistens egen planlægning af sin danskuddannelse. På baggrund af klippekortets opbygning er kursisten i sin planlægning nødsaget til at have progression for øje, idet det er væsentligt, at de enkelte moduler gennemføres inden for den periode, der er afsat til modulet. Overholdes tidsperioden ikke, risikerer den kursist, der tager en forsinket modultest, at miste tid på det efterfølgende klip.

Det er ministeriets vurdering, at kursistens fokus på progression og modultest vil mindskes, såfremt den automatiske aktivering af klip fjernes. For så vidt angår muligheden for at holde pause, bemærkes det, at kursisten ikke skal oplyse om grunden til at vedkommende holder pause. Der kan således holdes pause på grund af ferie, arbejde, studie mv.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at en klippekortordning, hvor der kan holdes pauser midt i klip og moduler, ville blive administrativ tung.

På baggrund af de indkomne kommentarer om, at det er administrativt tungt, at en kursist, der ønsker at udskyde starttidspunkt for danskundervisningen eller holde pause mellem to klip, skal oplyse dette til kommunalbestyrelsen, ændres lovforslagets bestemmelse i § 6, stk. 5, således, at besked om udskudt starttidspunkt eller pause oplyses til sprogcenteret.

Bortfald af resterende del af klip efter bestået modultest

DA foreslår, at klip ikke bør bortfalde, hvis kursisten har brugt mindre end 75 pct. af klippet.

DFH ser positivt på grundmodellen med klippekort med mulighed for pauser undervejs, men finder, at den foreslåede model er ufleksibel, og at der bør være mulighed for en vis overskridelse af klippene, så kursister, der i øvrigt følger et normalt forløb, ikke bliver fanget ved en hændelig overskridelse og dermed de facto mister deres danskuddannelsesret. DFH finder således, at der bør være en vis mulighed for at overføre uforbrugt tid fra det ene klip til det næste, og at der bør fastsættes helt faste regler for, hvornår en kursist kan tage pauser, uden at de tæller i "klip-tiden".

Som ovenfor anført, er det ministeriets vurdering, at de faste tidsrammer for det enkelte modul, som er indeholdt i klippekortet, betyder, at den enkelte kursist får tidsforbrug og dermed progression for øje. Dette incitament til at have fokus på egen uddannelse og progression vil forsvinde, hvis der kan overføres tid fra det ene klip til det næste.

Ministeriet har i denne sammenhæng tillige lagt vægt på, at sprogcenteret informerer kursisten om uddannelsens gennemførelse, og at kursisten på baggrund heraf således har mulighed for at planlægge sin uddannelse inden for de givne rammer.

Bortfald af adgangen til forlængelse

DFH er skeptisk over for indskrænkningen af forlængelsesmuligheden af danskuddannelsesretten for S-kursister og vurderer, at det i en række tilfælde vil betyde, at kursister, der i øvrigt passer deres danskuddannelse og samtidigt et arbejds- og familieliv, vil være i risiko for at miste retten til at gøre danskuddannelsen færdig til prøveniveau.

DFH foreslår derfor, at der bliver mulighed for forlængelse ved fx barsel og længerevarende arbejds- og studieophold i udlandet, ligesom der i disse tilfælde bør skabes mulighed for at holde pause midt i klippet, uden at klippet dermed tabes.

Institut for Menneskerettigheder kritiserer det forhold, at kvinder, der får børn under deres ophold i Danmark, med lovforslaget ikke vil kunne få forlænget deres uddannelsesret på grund af afholdt barsel, og at det samme gør sig gældende i forhold til mænd. Institut for Menneskerettigheder bemærker, at lovudkastet i højere grad vil ramme kvinder end mænd, og at der derfor er risiko for, at lovændringen indebærer indirekte forskelsbehandling af kvinder.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at Udlændinge- og Integrationsministeriet får afklaret, hvorvidt den foreslåede ændring i danskuddannelseslovens § 2, stk. 5, indebærer indirekte forskelsbehandling af kvinder – og hvis det viser sig at være tilfældet – redegør for ændringens objektive begrundelse, legitime formål og proportionalitet.

Ministeriet skal herved henvise til lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at det vurderes, at udformningen af klippekortsmodellen giver den fornødne fleksibilitet, idet kursisterne har mulighed for at holde pause i op til halvandet år, og at målgruppen for ændringslovforslaget er udenlandske arbejdstagere og studerende, der som udgangspunkt opholder sig i Danmark i en kortere periode og derfor ofte ikke har flere barselsperioder inden for den givne tidsramme. Det bemærkes, at Ministeriet for Ligestilling og Nordisk Samarbejde har haft forslaget i høring og ikke har haft bemærkninger til den foreslåede ordning.

2.5.2 Indførelse af depositum

DA mener, at det er ærgerligt, at der indføres et gebyr for at deltage i danskuddannelserne for udenlandsk arbejdskraft, hvilket kan gøre det mindre attraktivt at arbejde i Danmark.

DA mener, at udbetaling af depositum til kursisten skal ske automatisk ved bestået modultest.

DFH vurderer, at det bliver en stor administrativ opgave for sprogcentrene at indføre depositum-ordningen og er derfor ikke enige i de økonomiske konsekvenser, som er lagt til grund i lovforslaget, idet DFH anslår, at der på landsplan vil være tale om 60.000 årlige betalinger.

LO er betænkelige ved, at der indføres et depositum for udenlandske arbejdstagere, idet LO finder, at et depositum kan være en barriere for, at denne gruppe udnytter sin uddannelsesret og dermed mister et vigtigt element i integrationen.

LO bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at kursisten får tilbagebetalt sit depositum efter bestået modultest, men at LO finder det rimeligt, at depositummet tilbagebetales, hvis kursisten følger undervisninger og følger kravene hertil.

REM finder, at det er en god idé at indføre depositum og klippekort for de udenlandske studerende for at reducere frafald og øge fokus på progression.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan til det anførte oplyse, at bestemmelsen om betaling af depositum i forbindelse med henvisning til et modul har til formål at reducere frafald og fravær fra danskuddannelserne. Baggrunden er bl.a., at en undersøgelse har vist, at 12 procent af S-kursister i 2013 faldt fra undervisningen allerede i løbet af det første modul eller helt udeblev fra undervisningen.

Ministeriet har taget bemærkningerne fra DFH om den administrative belastning til efterretning, og § 14, stk. 5, ændres derfor således, at kursisten kan få depositummet tilbagebetalt, når kursisten har bestået modultesten for det modul, kursisten er henvist til. Ændringen betyder, at der er mulighed at få depositummet udbetalt, men at det ikke vil ske automatisk. Det antages, at en kursist, der fortsætter på samme sprogskole og ikke holder pause, typisk ikke vil anmode om at få depositummet udbetalt for derefter at indbetale det igen.

Ministeriet vurderer ikke, at betaling af depositum – herunder beløbets størrelse - vil være en barriere for deltagelse i danskuddannelse. Ministeriet har her lagt vægt på, at der er tale om et depositum af en relativ beskeden størrelse, som vil blive tilbagebetalt.

2.5.3 Øvrige bemærkninger

DA finder, at lovforslaget mangler forslag, der har fokus på at nedbringe fraværet blandt I-kursister, som er fraværende i 30 pct. af timerne, og foreslår, at lovforslaget bliver udbygget med en række yderligere forslag.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at sprogcenteret er forpligtet til løbende at oplyse kommunalbestyrelsen om den enkelte kursists dansksproglige udvikling og aktive deltagelse i uddannelsen, jf. danskuddannelseslovens § 7. Der foretages således allerede en registrering af kursisters fravær fra danskuddannelserne.

Herudover bemærkes det, at bestemmelsen om et timeloft på 15 timer for I-kursister medfører, at I-kursister fremover får et mere koncentreret undervisningsforløb, hvilket må antages at give et øget fokus på egen progression.

2.6. Mere fleksible og relevante lærerkompetencer

Akademikerne AC bemærker, at ændringen i kravet til lærerkompetencer vil medføre en betydelig forringelse af de særlige kompetencer og den faglighed, der skal til at for at levere god undervisning.

AOF-Danmark finder det positivt, at uddannelsen gøres mere praksisnær, men forstår ikke begrundelsen om, at det medfører en besparelse at halvere uddannelseskravet, da det som udgangspunkt er læreren, der betaler for uddannelsen.

FTF har bemærket, at den skitserede pædagogikumuddannelse i både omfang og niveau vil ligge betydeligt under den nuværende krævende uddannelse, hvilket vil svække kvaliteten.

DFH er positiv overfor, at uddannelsen gøres mere praksisrettet. DFH anbefaler, at de nuværende minimumsindgangskrav til uddannelsen fastholdes som linjefag i sprog/bachelor i sprog.

Dansk Oplysnings Forbund (DOF) har svært ved at forstå det hensigtsmæssige i at mindske de kvalifikationer, som lærerne skal besidde for at varetage den komplicerede pædagogiske opgave og henviser til kompleksiteten i kursisternes baggrund.

DDS frygter, at den foreslåede pædagogikumuddannelse ikke vil tilføre de nyansatte lærere de fornødne kompetencer og den nødvendige viden om andetsprogstilegnelse. DDS har svært ved at se begrundelserne for at halvere uddannelseskravet, idet det som udgangspunkt er den nyansatte, der selv betaler for gennemførelsen af uddannelsen.

DDS anbefaler, at der opretholdes en uddannelse, men at denne bliver mere praksisnær og får mere vægt på andetsprogsdidaktikken. DDS foreslår at gøre uddannelsen modulopbygget og dermed mere fleksibel. Endelig bør det være muligt for den studerende at tage flere moduler end dem, loven kræver, for at blive ansat ved et sprogcenter.

Københavns Universitet (herefter KU) finder det ikke sandsynliggjort, at en forringelse af efteruddannelsen af lærere vil fremme en mere effektiv danskundervisning, der kan gøre I-kursister hurtigere klar til selvforsørgelse. KU finder, at varetagelse af danskundervisning for voksne udlændinge er en specialopgave, som bør varetages af personer, som har de fornødne faglige og pædagogiske kvalifikationer.

KU bemærker videre, at langt størstedelen af sprogcentrenes kursister er selvforsørgende (S-kursister), at det derfor forekommer ubegrundet at beskære

efteruddannelseskravet til også deres danskundervisere under henvisning til I-kursisters problemer med at blive selvforsørgende, og at der er tale om en efteruddannelse, som langt de fleste underviserne selv betaler.

KU foreslår bl.a., at den eksisterende efteruddannelses omfang på 60 ECTS fastholdes i en revideret udformning, som kan opfylde målsætningen om mere arbejdsmarkedsrettet undervisning for I-kursister.

Uddannelsesforbundet bemærker, at den foreslåede uddannelse både i omfang og niveau vil ligge betydeligt under det niveau, som lærerne har i dag. Det giver risiko for, at nyansatte ikke får den nødvendige pædagogiske og didaktiske viden til at løfte de krav, som danskuddannelsen kræver. Uddannelsesforbundet bemærker, at det er lærerne selv, der betaler uddannelsen, og at der således ikke vil være tale om en besparelse.

DA støtter, at der er fokus på at gøre de to første moduler på danskuddannelsen rettet mod de behov, som kursisterne har for at kunne starte på og passe et job på en dansk arbejdsplads, og at der også bør være fokus på at gøre de øvrige moduler mere beskæftigelsesrettede, hvilket også kan understøttes ved at ansætte undervisere med erhvervsfaglig uddannelse.

Jobrådgivernes Brancheforening støtter muligheden for frit at kunne ansætte undervisere med erhvervsfaglig uddannelse for at understøtte det erhvervsrettede sigte med uddannelsen

Ministeriet skal hertil bemærke, at formålet med forslaget om pædagogikum for undervisere på danskuddannelse er at etablere en uddannelse, hvor de praktisk-pædagogiske undervisningskompetencer i højere grad end i dag indgår i lærernes uddannelse og i den endelige bedømmelse / eksamination af den pågældendes kvalifikationer, og at grundforudsætningerne fortsat er gældende. Der vil blive stillet krav både til de kvalifikationer, en lærer skal have for at blive ansat i en pædagogikumstilling (fx gennemført læreruddannelse, hvori der indgår en linjefagsuddannelse i sprog, eller en humanistisk bacheloruddannelse, hvor sprog indgår som et centralt fag), og til de kompetencer og kvalifikationer, en lærer skal have opnået for at bestå teoretisk og praktisk pædagogikum.

Med henblik på at udvikle rammerne for pædagogikum nedsætter Udlændinge- og Integrationsministeriet en arbejdsgruppe om pædagogikum med repræsentanter fra universiteter, professionshøjskoler, sprogcentre og Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet. Endvidere vil resourcepersoner med særlig indsigt i andetsprogsdidaktik og voksenpædagogik og konkret erfaring som underviser på danskuddannelserne deltage i arbejdet. Arbejdsgruppen skal drøfte organiseringen af og komme med forslag til indholdet i en pædagogikumuddannelse, der styrker pædagogikumkandidaternes teoretiske forståelse og ikke mindst det praktiske undervisningsfundament i relation til undervisning af udlændinge i dansk som andetsprog.

2.7. Øvrige bemærkninger

Datatilsynet har noteret sig, at det fremgår af bemærkningerne for forslaget om ændring af danskuddannelseslovens § 18, stk. 2, 2. pkt., at Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at personoplysninger, der indhentes, registreres og videregives i medfør af § 18 i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m. fl., opfylder de krav, der følger af persondataloven, og at Datatilsynet således forudsætter, at persondataloven og regler udstedt i medfør heraf iagttages, herunder lovens §§ 28-29 om oplysningspligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Datatilsynet og vil høre Datatilsynet, hvis det bliver relevant i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelser, der skal udstedes i medfør af lovændringen.

2.8. Ikrafttræden, overgangsordninger og revision

AOF-Danmark henstiller til, at loven først træder i kraft den 1. januar 2018, da det kræver tid at implementere lovændringer, herunder også de nødvendige administrative forudsætninger såsom It-værktøjer.

DFH finder det positivt, at regeringen med lovforslaget sigter efter at øge fokus på de sproglige kompetencers betydning for arbejdsmarkedsintegrationen, men anbefaler, at implementeringsdatoen rykkes til at den 1. januar 2018 for at give den fornødne tid til udarbejdelse af lokale læseplaner, omlægge It-understøttelse, etablering af administrative systemer og vejledning af S-kursisterne om deres nye vilkår med depositum og klippekort.

DDS opfordrer til, at der snarest muligt efter lovens vedtagelse udsendes præcise regler om nuværende kursister på arbejdsmarkedsdansks overgang til en danskuddannelse. DDS støtter, at denne ændring kan ske pr. 1. juli 2017.

DDS opfordrer endvidere til, at de øvrige nye rammer for danskuddannelserne ikke træder i kraft før alle elementer og regelsæt er endeligt fastsatte og vurderer ikke, at det er realistisk med en ikrafttrædelse før tidligst 1. januar 2018.

FOA anbefaler, at der som opfølgning på de foreslåede ændringer indsættes en revisionsbestemmelse om en evaluering i 2019-2020, der kan danne udgangspunkt for revision af reglerne på området.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal bemærke, at klippekort for udenlandske arbejdstagere og studerende m.v. (S-kursister), justering af uddannelsesperioden for S-kursister og adgang til forlængelse af retten til danskuddannelsesperiode først træder i kraft den 1. januar 2018. Hermed gives der ekstra tid til, at systemunderstøttelsen af klippekortsordningen for udenlandske arbejdstagere og studerende m.v. kan komme på plads.

For så vidt angår DDS' opfordring til, at der snarest muligt efter lovens vedtagelse udsendes præcise regler om nuværende AD-kursisters overgang til en danskuddannelse, skal ministeriet henvise til lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det fremgår, at kursister, der allerede er visiteret til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning på ikrafttrædelsestidspunktet, herefter

skal indplaceres på danskuddannelse i overensstemmelse danskuddannelseslovens § 6, stk. 3, dvs. på et modul på en af de tre ordinære danskuddannelser, jf. § 3.

I forhold til FOA's forslag om, at der indsættes en revisionsbestemmelse om en evaluering i 2019-2020, skal ministeriet bemærke, at det indgår i den politiske aftale 'Mere virksomhedsrettet danskuddannelse til voksne udlændinge, at realiseringen af de forudsatte effektiviseringer samt frafald og gennemførelse m.v. evalueres løbende, første gang primo 2019. Ministeriet finder på den baggrund, at der ikke er behov for at indsætte en revisionsbestemmelse vedrørende lovændringerne.